

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Glastuinbouw en champignonteelt in de
Bommelerwaard en de aanvulling daarop

19 juli 2001

1077-128

ISBN 90-421-0751-0
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
RE2000.83471

uw brief
9 oktober 2000

ons kenmerk
1077-129/Ra/gl

onderwerp
Toetsingsadvies Glastuinbouw en champignon-
teelt in de Bommelerwaard en de
aanvulling daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
19 juli 2001

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Glastuinbouw en champignon-teelt in de Bommelerwaard en de aanvulling daarop.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr.ir. G. Blom,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Glastuinbouw en champignon-teelt in de Bommelerwaard en de aanvulling daarop

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Glastuinbouw en champignonteelt in de Bommelerwaard
en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Glastuinbouw en champignonteelt in de Bommelerwaard,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Glastuinbouw en champignonteelt in de Bommelerwaard,

de secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B.C. Rademaker', written over a horizontal line.

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G. Blom', written over a horizontal line.

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 19 juli 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER INCLUSIEF DE AANVULLING.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Drie basismodellen	3
2.2.2 Milieuconsequenties van een grootschalig alternatief	3
2.2.3 Methodologie alternatievenvergelijking.....	4
2.2.4 Effecten van nieuwe locaties op de reeds bestemde gebieden.....	4
2.2.5 Effecten op water	5
2.2.6 Landschappelijke effecten	5
3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING	6
3.1 Toegankelijkheid en samenvatting	6
3.2 Realiteitsgehalte van grootschalige concentratie.....	6
3.3 Inrichtingsplan	6
3.3.1 Synergie	6
3.3.2 Water	7
3.3.3 Mitigerende maatregelen	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 oktober 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 januari 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd.
- 1b. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juni 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd.
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 194 d.d. 6 oktober 2000.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

De provincie Gelderland heeft het voornemen om in het Regionaal Plan Bommelerwaard te komen tot de aanwijzing van nieuwe locaties voor circa 250 ha glastuinbouw en champignonteelt. Uitgaande van een maximale uitbreiding van 500 ha bruto voor glastuinbouw en champignonteelt tot 2015 en gezien de nog beschikbare planologische ruimte van circa 250 ha, dienen er naast de reeds bestemde gebieden nog eens 250 ha aangewezen te worden.

Daar het gaat om een glastuinbouwgebied van een bruto-oppervlak groter dan 100 ha moet voor de vaststelling van het Regionaal plan Bommelerwaard (uitwerking van het Streekplan 1996) de m.e.r.-procedure doorlopen worden¹. De initiatiefnemer in de m.e.r.-procedure is de stuurgroep Regionaal Plan, het bevoegde gezag zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Bij brief van 9 oktober 2000² hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER heeft van 9 oktober tot 4 december 2000 ter inzage gelegen³.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶, zoals vastgesteld op 9 mei 2000;
- op eventuele onjuistheden⁷;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸.

Bij de toetsing staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de

---

¹ Gewijzigd Besluit m.e.r. categorie C 11.3

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.10

streekplanuitwerking. Is dit naar de mening van de Commissie niet het geval dan is er sprake van een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft tijdens de toetsingsfase een aantal essentiële tekortkomingen in het MER gesignaleerd die zij toegelicht heeft tijdens een overleg tussen de Commissie, het bevoegde gezag en de initiatiefnemer op 28 november 2000. Op 25 januari 2001 heeft een tweede gesprek plaatsgevonden. Het bevoegde gezag heeft de Commissie verzocht de advisering op te schorten⁹ om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvulling op het MER te maken.

Op 18 juni 2001 heeft de Commissie de aanvulling op het MER ontvangen. Deze aanvulling heeft niet ter inzage gelegen, maar zal samen met het Regionaal Plan Bommelerwaard ter inzage worden gelegd. De Commissie heeft dus geen inspraakreacties op de aanvulling bij haar advies kunnen betrekken.

Dit toetsingsadvies bevat het oordeel van de Commissie over het MER inclusief de aanvulling.

2. OORDEEL OVER HET MER INCLUSIEF DE AANVULLING

2.1 Algemeen

De Commissie constateert dat in het MER inclusief de aanvulling alle essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. Het MER en de aanvulling zijn prettig geschreven. Het kaartmateriaal is van een matige kwaliteit, hetgeen het doorgronden van het gevolgde proces niet vergemakkelijkt. Het MER en de aanvulling maken een weinig creatieve indruk, met name doordat de uitgewerkte alternatieven weinig onderscheidend zijn en de uitwerking van de mitigerende maatregelen beperkt is gebleven.

In de aanvulling is essentiële informatie beschikbaar gekomen op de volgende punten:

- de totstandkoming van de modellen;
- de milieuconsequenties van een grootschalig alternatief;
- de methodologie van de alternatievenvergelijking: de toekenning van scores en de weging van verschillende aspecten;
- een beschouwing van in hoeverre de locatie van nieuw te bestemmen gebieden de reeds bestemde gebieden positief kan beïnvloeden;
- de effecten van de alternatieven voor water en landschap.

In de volgende paragraaf zal het oordeel van de Commissie over respectievelijk het MER en de aanvulling puntsgewijs toegelicht worden.

---

⁹ Zie bijlage 1a en 1b.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Drie basismodellen

MER

In de richtlijnen is gevraagd om een motivering van de totstandkoming van de drie locatiemodellen. In het MER wordt naar de mening van de Commissie onvoldoende aangegeven hoe en op basis van welke (kwantitatieve) criteria gekomen is tot de verschillende modellen.

Aanvulling

In de aanvulling is helder beschreven dat alle modellen voortkomen uit overlegsituaties met verschillende partijen. De systematiek die aan de totstandkoming van de modellen ten grondslag ligt, verschilt sterk en is voor twee van de drie modellen niet goed reproduceerbaar. De aanvulling geeft voldoende inzicht in de relevante criteria die gebruikt zijn bij het vaststellen van de zoekruimte voor de verschillende modellen.

2.2.2 Milieuconsequenties van een grootschalig alternatief

MER

Aan de drie basismodellen liggen verschillende concepten ten grondslag (van grootschalig geconcentreerd tot verspreid liggende clusters) die het in de uiteindelijke alternatievenvergelijking mogelijk hadden moeten maken om de milieuconsequenties van grootschalige glastuinbouw te vergelijken met die van verspreid liggende clusters. Door de toepassing van de sturende criteria in het MER (met name bodemgeschiktheid) op model 3 vallen grote delen van het oorspronkelijke gebied af. Hierdoor wordt het grootschalige concept van model 3 ondergraven en verschillen de modellen uiteindelijk fundamenteel nauwelijks meer van elkaar. Er is uiteindelijk geen alternatief meegenomen waarin sprake is van grootschalige¹⁰ concentratie, zodat de milieuvoordelen van een dergelijk alternatief niet in het MER beschreven worden.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de milieuconsequenties van een grootschalig alternatief in beeld gebracht door middel van een gevoeligheidsanalyse. In de analyse wordt geen doorkijk gegeven naar de inrichting (zie ook §2.2.3). De vergelijking tussen het in het MER opgenomen model 3 en de variant met grootschalige concentratie laat duidelijk zien dat de grootschalige variant op een aantal milieuaspecten beter scoort. Dit geldt met name voor landschap, natuur, archeologie en cultuurhistorie. Hieruit wordt in de aanvulling terecht geconcludeerd dat de grootschalige variant overeenkomt met het meest milieuvriendelijk alternatief (mma).

---

¹⁰ Onder 'grootschalig' verstaat de Commissie een aaneengesloten gebied van in totaal 250 ha, zoals gedefinieerd op pagina 10 van het MER.

2.2.3

Methodologie alternatievenvergelijking

MER

Bij de alternatievenvergelijking wordt in het MER geconcludeerd dat alternatief 2 het meest milieuvriendelijke alternatief is. De Commissie is van mening dat deze conclusie niet navolgbaar is en dat de aggregatie van de scores tot totaalscores onvoldoende inzichtelijk is gemaakt.

In de locatieafweging wordt expliciet onderscheid gemaakt tussen locatie- en inrichtingsaspecten. De Commissie acht deze indeling niet relevant, omdat immers beide soorten aspecten resulteren in effecten op en met name rondom de locaties. Zo is er bijvoorbeeld geen wezenlijk verschil tussen effecten op natuur in de omgeving ('omgevingsaspect') en effecten op het geluidsniveau in de omgeving ('inrichtingsaspect'). In het MER wordt beredeneerd dat de inrichtingsaspecten minder belangrijk zijn omdat het een locatiekeuze-MER betreft. De Commissie is evenwel van mening dat de meeste inrichtingsaspecten (bijvoorbeeld geluid en licht) ook van groot belang zijn voor de locatiekeuze en dat deze gelijkwaardig meegewogen zullen moeten worden.

Aanvulling

In de aanvulling is de methodologie van de toekenning van scores in zijn algemeenheid voldoende toegelicht. Er wordt een nadere onderbouwing van de toegekende deel- en totaalscores gegeven.

In de alternatievenvergelijking zijn de inrichtingsaspecten en de omgevingsaspecten even zwaar meegewogen, waarbij de grootschalige variant van model 3 als mma wordt gepresenteerd. De inrichtingsaspecten zijn bij de alternatievenvergelijking slechts kwalitatief geduid. Hierdoor worden naar het oordeel van de Commissie de verschillen tussen de alternatieven niet helemaal juist weergegeven. In de aanvulling wordt vooraf gesteld dat de inrichtingsaspecten geluid, licht, luchtkwaliteit en externe veiligheid niet onderscheidend zijn. Vervolgens wordt geconcludeerd dat de verschillen tussen de alternatieven voor de inrichtingsaspecten niet zo opvallend zijn. De Commissie onderschrijft deze conclusie niet, aangezien deze niet in het MER en de aanvulling wordt onderbouwd. De Commissie verwacht daarentegen dat de in de aanvulling beschreven grootschalige locatievariant minder geluid- en lichthinder in de omgeving zal veroorzaken dan meerdere kleinere locaties in model 3.

2.2.4

Effecten van nieuwe locaties op de reeds bestemde gebieden

MER

In de richtlijnen is gevraagd duidelijk aan te geven in hoeverre de locatie van nieuw te bestemmen gebieden de reeds bestemde gebieden positief kan beïnvloeden. De Commissie is van mening dat dit een essentieel punt is, met name ook in relatie tot de ontwikkeling van het mma. Ter illustratie een voorbeeld: nieuwe bedrijven zullen moeten worden aangesloten op de riolering. Als nieuwe bedrijven aangesloten worden op het riool, dan is er een milieuwinst te behalen als deze naast bestaande bedrijven komen, zodat deze dan ook makkelijker aangesloten kunnen worden. In het MER wordt niet duidelijk hoe hiermee omgesprongen wordt.

Aanvulling

In de aanvulling is aangegeven dat het samenvoegen van reeds bestaande en bestemde gebieden met nieuw te ontwikkelen locaties voordelen heeft. Dit aspect is op kwalitatieve wijze meegenomen in de alternatievenvergelijking.

2.2.5 Effecten op water

MER

In het MER wordt aangegeven dat er nauwelijks gevolgen van de voorgenomen activiteit voor bodem en water te verwachten zijn, zonder dat dit onderbouwd wordt met kwantitatieve gegevens over de huidige en de te verwachten situatie. In het MER wordt gesteld dat in 2010 iedereen zal voldoen aan de afspraken uit het convenant Glastuinbouw en dat er dus geen sprake meer zal zijn van negatieve effecten. Anderzijds wordt aangegeven dat de haalbaarheid hiervan wordt betwijfeld. De Commissie is van mening dat, zelfs als de doelstellingen worden gehaald, er nog steeds niet te verwaarlozen emissies zullen optreden, zeker bij grondgebonden teelt. Het water van de Bommelerwaard wordt via het gemaal in de Afgedamde Maas geloosd. In de Afgedamde Maas worden te veel bestrijdingsmiddelen aangetroffen om het water in de duinen toe te laten. De Commissie vindt het onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de voorgenomen activiteit geen effecten zal hebben op deze situatie en acht het waarschijnlijk dat de nieuwe glastuinbouwlocaties het bestaande project (om te zorgen dat de afgedamde Maas voldoet aan de waterkwaliteitsnormen) zal frustreren¹¹.

Aanvulling

De aanvulling geeft een nieuwe, goede beschrijving van de huidige situatie van bodem en oppervlaktewater. Eveneens bevat de aanvulling kwantitatieve gegevens over de effecten van de voorgenomen activiteit op bodem en water, waaruit blijkt dat de emissies van bestrijdingsmiddelen aanzienlijk zullen zijn. De Commissie is van mening dat de effecten van deze emissies op de waterkwaliteit van de Afgedamde Maas afhankelijk zijn van de afstand tussen de bron en de Afgedamde Maas door verdunning en afbraak. Zij constateert dan ook dat alle oostelijke locaties in de Bommelerwaard (bijvoorbeeld model 3 en de locatievariant van model 3) mogelijk minder negatief scoren ten aanzien van de waterkwaliteit dan de westelijke locaties (overige alternatieven).

2.2.6 Landschappelijke effecten

MER

De effectbeschrijving voor landschap in het MER is onvoldoende. In het MER worden bij de beschrijving van de drie ruimtelijke modellen niet de landschappelijke voor- en nadelen uitgewerkt. De beschrijving van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling voldoet niet aan de richtlijnen. Het wordt niet duidelijk uit het MER in hoeverre landschappelijke knelpunten door de verschillende alternatieven worden weggenomen, wijzigen of verergeren.

---

¹¹ Zie ook inspraakreacties 6, 7, 11a en 18, waarin ook aandacht wordt gevraagd voor deze aspecten.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de landschappelijke verschillen van de alternatieven voldoende beschreven. Ook is een goede beschrijving gegeven van de autonome ontwikkeling van het landschap, waarin de grote landschappelijke effecten van de groei van de glastuinbouw, champignonteelt en andere verdichtingen helder worden gemaakt.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

De punten in dit hoofdstuk zijn niet van invloed op het hierboven gegeven oordeel. De Commissie hoopt met deze opmerkingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Toegankelijkheid en samenvatting

Met de aanvulling is veel nieuwe relevante informatie ter beschikking gekomen. Verschillende beschrijvingen en conclusies die in het MER worden gepresenteerd, komen hiermee te vervallen. Er is in de aanvulling geen leeswijzer of nieuwe samenvatting voor het MER inclusief aanvulling opgenomen.

- De Commissie is van mening dat voor besluitvormers en andere lezers het MER en de aanvulling moeilijk toegankelijk zijn en beveelt aan om een nieuwe samenvatting op te stellen en ter visie te leggen, die als uitgangspunt kan dienen bij de besluitvorming. In een bijlage van deze samenvatting dient aangegeven te worden welke delen van het MER komen te vervallen en vervangen dienen te worden door de aanvullende informatie.

3.2 Realiteitsgehalte van grootschalige concentratie

De Commissie constateert dat de bodemkundige gesteldheid van wezenlijk belang is voor de vestigingslocatie. In het MER en de aanvulling wordt gesteld dat een deel van het gebied in de grootschalige geconcentreerde variant niet voldoet aan de eisen van bodemgeschiktheid, waarmee de realiteitswaarde van dit alternatief ter discussie wordt gesteld. Het ontbreekt in het MER en de aanvulling echter aan een kwantitatieve beschrijving van de bodemgesteldheid, zodat het realiteitsgehalte van zowel de grootschalige variant als van de overige alternatieven moeilijk te bepalen is.

- De Commissie beveelt aan om voorafgaand aan de verdere planvorming en inrichting de bodemkundige geschiktheid kwantitatief in beeld te brengen.

3.3 Inrichtingsplan

3.3.1 Synergie

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat de synergetische voordelen van champignonteelt met glastuinbouw op meerdere punten beperkt zullen zijn. De Commissie is van mening dat er op het gebied van energie en ruimte meer

synergetische voordelen te behalen zijn. Het is duidelijk dat champignonteelt visuele hinder veroorzaakt en landschappelijk moeilijk in te passen is. Het MER en de aanvulling maken bijvoorbeeld niet inzichtelijk in hoeverre inpassing van champignonteelt binnen de glastuinbouw landschappelijke voordelen oplevert.

- Het verdient aanbeveling om de mogelijkheden van clustering van champignonteelt met glastuinbouwbedrijven nader te bezien en de effecten hiervan bij de besluitvorming mee te wegen.

Ten aanzien van modellen 1 en 2 constateert de Commissie dat er op meerdere milieuaspecten synergetische effecten zouden kunnen optreden door samenwerking van nieuwe en bestaande glastuinbouw (zie ook §2.2.4). Deze effecten op bijvoorbeeld watergebruik, afvalwater, infrastructuur, landschappelijke en ecologische inpassing zijn in het MER niet gekwantificeerd. Ten aanzien van collectiviteit wordt in de aanvulling vermeld dat een hoog milieurendement alleen te bereiken is indien sprake is van een projectmatige ontwikkeling met bovendien een sterke sturing op het type bedrijven dat zich zal mogen vestigen.

- De Commissie beveelt aan om de mogelijkheden voor het bereiken van synergie nader te bekijken en mee te nemen bij de besluitvorming en de verdere planvorming. Het is zinvol om aan te geven op welke wijze aan dit proces sturing gegeven zal worden.

3.3.2 Water

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater van invloed is op de waterkwaliteit in de Afgedamde Maas. De aanvulling geeft geen informatie over de uitspoeling van nutriënten, maar de Commissie is van oordeel dat dit niet onderscheidend zal zijn voor de verschillende alternatieven.

- De Commissie beveelt aan om bij de verdere planvorming en inrichting rekening te houden met uitspoeling door het treffen van mitigerende maatregelen. Ook beveelt zij aan aandacht te besteden aan mogelijkheden voor biologische teelt.

3.3.3 Mitigerende maatregelen

De uitwerking van de mitigerende maatregelen is in het MER en de aanvulling beperkt gebleven. In het MER wordt vermeld dat in het Regionaal Plan Bommelerwaard een aanzet zal worden geleverd voor het programma van eisen voor de inrichting van de nieuwe glastuinbouwgebieden.

- De Commissie beveelt aan om het programma van eisen te gebruiken om op inrichtingsniveau tot een zo milieuvriendelijk mogelijke uitvoering te komen. Het is zinvol hierbij aandacht te besteden aan de landschappelijke inpassing en synergie op het gebied van gebruik van water, energie (combinatie licht en warmte) en ruimte (combinatie glastuinbouw en champignonteelt). Zij adviseert de mitigerende maatregelen met betrekking tot verkeer, geluid, zichthinder en kwaliteit van het oppervlaktewater (zie richtlijnen van het MER) bij de verdere planuitwerking verder te concretiseren.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Glastuinbouw en champignonteelt in de
Bommelerwaard en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 oktober 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Commissie M.E.R.
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum
9 oktober 2000
onderwerp
M.E.R. Glastuinbouw Bommelerwaard

nummer
RE 2000.84371

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
afgekomen :	16 OKT. 2000
nummer :	
doosje :	1077 50 4/452
kopie naar :	RATS/Pes/BP/g1

Geachte heer/mevrouw,

In mei jl. heeft u van ons de richtlijnen MER glastuinbouw Bommelerwaard ontvangen. Het MER is inmiddels gereed en als bevoegd gezag hebben wij op 3 oktober het MER vastgesteld als een goede bouwsteen voor het Regionaal Plan Bommelerwaard. De inspraakperiode zal van 9 oktober tot 2 december zijn. Op 24 oktober om 20.00 uur is er een inspraakavond in dorps huis Geles End te Hedel. We nodigen u daarvoor van harte uit.

Bij deze doen wij u het MER en samenvatting in 7-voud toekomen. Graag ontvangen wij uw advies uiterlijk 6 januari 2001. De inspraakreacties en adviezen die binnenkomen, zullen wij direct aan u doorsturen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koningin

griffier

inlichtingen bij M.A. Firet

doorkiesnr. 026 - 359 9770

verzonden 12 OKT. 2000

Postbank girorekening 869762
ABN-AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 januari 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

	Gedeputeerde Staten Commissie voor de milieu-effectbeoordeling
afgekomen:	10 JAN. 2001
nummer	
dekkend	1077-83
afgeleverd door:	Ra gl
Aan Commissie MER Postbus 2345 3500 GH Utrecht	

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum 5 januari 2001
nummer RE2000.84371
onderwerp Milieu-effect rapport Glastuinbouw Bommelerwaard

Op 9 oktober 2000 hebben wij u het Milieu-effectrapport Glastuinbouw Bommelerwaard voor advies toegestuurd. Naar aanleiding daarvan heeft uw commissie enkele vragen gesteld. In verband met de beantwoording hiervan verzoeken wij u de advies datum uit te stellen tot 8 maart 2001.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koningin

griffier

inlichtingen bij M.A. Firet

e-mail

verzonden 08.01.2001

doorkiesnr. 026 - 359 9770

Postbank-girorekening 869762
ABN*AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463

BIJLAGE 1b

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juni 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Aan Commissie MER
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum

6 juni 2001

onderwerp

Milieu-effect rapport Glastuinbouw Bommelerwaard

nummer

RE2001.52491

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	8 JUNI 2001
nummer	
dossier	1077-103
kopie naar :	Ruff gl

Op 9 oktober 2000 hebben wij u het Milieu-effectrapport Glastuinbouw Bommelerwaard voor advies toegestuurd. Naar aanleiding daarvan heeft uw commissie enkele vragen gesteld. In verband met de beantwoording hiervan verzoeken wij u de advies datum uit te stellen tot 1 augustus 2001.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris griffier
van de Koningin

inlichtingen bij M.A. Firet

e-mail

verzonden 07.06.2001

doorkiesnr. 026 - 359 9770

Postbank-girorekening 869762
ABN-AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de terinzagelegging van het Milieueffectrapport in Staatscourant nr. 194 d.d. 6 oktober 2000

Milieu-effect rapport Glastuinbouw Bommelerwaard afgerond

inspraakbijeenkomst op 24 oktober 2000

Het Regionaal Plan Bommelerwaard gaat een nieuwe fase in. Zowel de Stuurgroep Bommelerwaard als het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben het Milieu-effect Rapport (MER) voor de Glastuinbouw in de Bommelerwaard vastgesteld. De Stuurgroep als 'initiatiefnemer' en het college als 'bevoegd gezag'.

Ter inzage legging en inspraak

Het MER wordt nu voor een periode van acht weken ter visie gelegd. Deze periode start op maandag 9 oktober en loopt tot 4 december 2000. Tijdens deze periode kunt u schriftelijke bedenkingen op het MER indienen bij het college van Gedeputeerde Staten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Ook is er een bijeenkomst georganiseerd waarop u uw bedenkingen mondeling kenbaar kunt maken. Deze bijeenkomst vindt plaats op dinsdag 24 oktober in Hedel, Dorpshuis Gelre's End, Molendijk 1, aanvang 20.00 uur. Tijdens deze bijeenkomst zal een toelichting op het MER worden gegeven en is er ruimschoots de gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken.

Informatie

De milieu-effect rapportage ligt vanaf 9 oktober tot 4 december tijdens kantooruren ter inzage op de gemeentehuizen van Zaltbommel, Markt 10, en Maasdriel, Kerkstraat 45, en op de bibliotheek van het provinciehuis, Markt 11 in Arnhem. Via onderstaande bon kunt u een gratis samenvatting van het MER bestellen. U kunt ook het rapport aanvragen. Dat kost fl 15,-.

Vervolg procedure

Op basis van de binnengekomen bedenkingen en de adviezen van onder andere de commissie MER en wettelijke adviseurs, zal het dagelijks bestuur van de provincie Gelderland het MER bijstellen. Zoals bekend vormt dit Milieu-effect rapport één van de bouwstenen van het Regionaal Plan. Omstreeks februari/maart 2001 zullen zowel het MER als andere aanvullende studies in het concept Regionaal Plan zijn verwerkt. Dat is het moment waarop wederom een inspraakronde over het bijgestelde plan zal plaatsvinden. Stuurgroep en provincie zullen het gebied daarover tijdig op de hoogte stellen.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Graag ontvang ik (aankruisen)

- een gratis exemplaar van de samenvatting MER
Glastuinbouw Bommelerwaard
- het Milieu-effect Rapport voor fl. 15,-.
Ik betaal na ontvangst van de acceptgiro.

deze bon opsturen naar de Provincie Gelderland, afd. RP,
t.a.v. de heer T. Rothuizen, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kamminga - Commissaris van de Koningin
C. Crasborn - griffier

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stuurgroep Regionaal Plan Bommelerwaard

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: vaststelling van het Regionaal Plan Bommelerwaard (uitwerking van het streekplan 1996)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 11.4

Activiteit: De provincie Gelderland heeft het voornemen om in de Bommelerwaard te komen tot een aanwijzing van nieuwe locaties voor glastuinbouw en champignonteelt (circa 250 ha). De nog beschikbare planologische ruimte (circa 250 ha bruto) is volgens de provincie te gering om de groei tot 2015 op te vangen. Uitgaande van een maximale uitbreiding van 500 ha bruto voor glastuinbouw en champignonteelt, dienen er naast de circa 250 ha in de reeds bestemde gebieden nog eens circa 250 ha aangewezen te worden.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 14 februari 2000

richtlijnenadvies uitgebracht: 4 april 2000

richtlijnen vastgesteld: 9 mei 2000

kennisgeving MER: 6 oktober 2000

aanvulling ontvangen: 18 juni 2001

toetsingsadvies uitgebracht: 19 juli 2001

Bijzonderheden: Tijdens de toetsingsfase heeft de Commissie een aantal essentiële tekortkomingen gesignaleerd, die zij heeft toegelicht tijdens een overleg met de provincie op 28 november 2000. Een tweede gesprek heeft plaatsgevonden op 25 januari 2001. Er is een aanvulling op het MER opgesteld die de Commissie bij haar toetsingsadvies heeft betrokken. De Commissie concludeert dat het MER inclusief de aanvulling de essentiële informatie bevat.

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. G. Blom (voorzitter)

drs. R.H.J. Mooren

drs. L. Oprel

drs. N.M. de Rooij

ir. J.G.M. Rademakers

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20001119	M.C. van Peijpe	Poederoijen	20001213
2.	20001121	J.A. Brienen	Nieuwaal	20001213
3.	20001129	J.A.M. van Oers, namens de familie Van Oerst-Goesten	Amsterdam	20001213
4.	20001128	N.V. Nederlandse Gasunie	Groningen	20001213
5.	20001130	P. van Empel	Nieuwaal	20001213
6.	20001130	Zuiveringsschap Rivierenland	Tiel	20001213
7.	20001129	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland	Rotterdam	20001213
7a.	20001130	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland	Arnhem	20001213
8.	20001130	Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (GLTO)	Wageningen	20001213
9.	20001201	Stichting Stimulering Tuinbouw Bommelerwaard (STUBO)	Deventer	20001213
10.	20001201	Staatsbosbeheer, Regio Gelderland	Arnhem	20001213
11.	20001203	Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard	Brakel	20001213
11a.	20000412	Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard	Brakel	20001213
12.	20001130	Vereniging Natuurwacht Bommelerwaard	Zaltbommel	20001213
13.	20001130	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20001213
14.	20001201	GroenLinks Bommelerwaard	Rossum	20001213
15.	20001202	Werkgroep Vrouwen in de Bommelerwaard	Bruchem	20001213
16.	20001201	J.A.H.G. van Hooft	Hoenzadriel	20001213
17.	20001129	Duinwaterbedrijf Zuid-Holland	Voorburg	20001213
18.	20001214	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Oost	Deventer	20001221
	20001024	verslag hoorzitting d.d. 24 oktober 2000	Hedel	20001121

